

Warszawa, 7 maja 2018 r.

BAS-WAPM-997/18
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Ast)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W poselskim projekcie ustawy przewidziano nowelizację czterech ustaw: ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5 i 650; dalej: ustawa o SN), ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, ze zmianami; dalej: usp), ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 624; dalej: ustawa o KSSiP) oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389; dalej: ustawa o KRS). Projekt zakłada:

- doprecyzowanie przesłanek umożliwiających wniesienie skargi nadzwyczajnej od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie i w konsekwencji odpowiednią modyfikację przepisu określającego zadania Sądu Najwyższego (art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a projektu w zakresie zmiany art. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 89 § 1 ustawy o SN);
- ograniczenie kręgu podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi nadzwyczajnej od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, które uprawomocniło się przed wejściem w życie nowelizowanej ustawy o SN; zgodnie z projektowanym art. 115 § 1a ustawy o SN (art. 1 pkt 4 lit. a projektu) w odniesieniu do takiego orzeczenia skargę nadzwyczajną

mógłby wnieść wyłącznie Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich;

- wprowadzenie zasady prawnej, zgodnie z którą Sąd Najwyższy ograniczyłby się do stwierdzenia wydania zaskarżonego orzeczenia z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których wydał takie rozstrzygnięcie, jeżeli zachodzą przesłanki umożliwiające wniesienie skargi nadzwyczajnej, a zaskarżone orzeczenie wywołało nieodwracalne skutki prawne, w szczególności jeżeli od daty uprawomocnienia się zaskarżonego orzeczenia upłynęło 5 lat, a także jeżeli uchylene orzeczenie naruszyłoby międzynarodowe zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej¹ (art. 1 pkt 2 lit. b oraz pkt 4 lit. b projektu w zakresie odpowiednio zmiany art. 89 § 4 oraz art. 115 § 2 ustawy o SN);
- doprecyzowanie przepisu określającego skład orzekający SN rozpoznającego skargę nadzwyczajną dotyczącą orzeczenia zapadłego w wyniku postępowania, w którego toku orzeczenie wydał Sąd Najwyższy (art. 1 pkt 3 projektu w zakresie zmiany art. 94 § 2 ustawy o SN);
- wprowadzenie procedury, zgodnie z którą to nie Minister Sprawiedliwości, lecz Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej będzie dokonywał mianowania asesorów sądowych; zmiana dotyczy zarówno przepisów regulujących mianowanie asesorów sądowych (art. 2 projektu w zakresie zmiany art. 106i i art. 106k usp oraz art. 4 projektu dotyczący zmiany ustawy o KRS), jak i przepisów regulujących procedurę poprzedzającą akt mianowania (art. 3 projektu w zakresie zmiany art. 33a i 33b ustawy KSSiP); zgodnie z proponowanymi zmianami Krajowa Rada Sądownictwa będzie mogła wyrazić sprzeciw wobec kandydata na stanowisko asesorskie na etapie procedury poprzedzającym mianowanie asesora sądowego przez Prezydenta RP; asesor sądowy pełniłby obowiązki sędziego od dnia objęcia stanowiska asesorskiego.

Projekt zawiera postanowienia przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

¹ Sąd Najwyższy wydawałby jednak rozstrzygnięcie przewidziane w art. 91 ustawy o SN, jeżeli za jego wydaniem przemawiają zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 7 maja 2018 r.

BAS-WAPM-998/18
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Ast) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W poselskim projekcie ustawy przewidziano nowelizację czterech ustaw: ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5 i 650; dalej: ustawa o SN), ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, ze zmianami; dalej: usp), ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 624; dalej: ustawa o KSSiP) oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389; dalej: ustawa o KRS). Projekt zakłada:

- doprecyzowanie przesłanek umożliwiających wniesienie skargi nadzwyczajnej od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie i w konsekwencji odpowiednią modyfikację przepisu określającego zadania Sądu Najwyższego (art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a projektu w zakresie zmiany art. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 89 § 1 ustawy o SN);
- ograniczenie kręgu podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi nadzwyczajnej od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, które uprawomocniło się przed wejściem w życie nowelizowanej ustawy o SN; zgodnie z projektowanym art. 115 § 1a ustawy o SN (art. 1 pkt 4 lit. a projektu) w odniesieniu do takiego orzeczenia skargę nadzwyczajną mógłby wnieść wyłącznie Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich;
- wprowadzenie zasady prawnej, zgodnie z którą Sąd Najwyższy ograniczyłby się do stwierdzenia wydania zaskarżonego orzeczenia z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których

wydał takie rozstrzygnięcie, jeżeli zachodzą przesłanki umożliwiające wniesienie skargi nadzwyczajnej, a zaskarżone orzeczenie wywołało nieodwracalne skutki prawne, w szczególności jeżeli od daty uprawomocnienia się zaskarżonego orzeczenia upłynęło 5 lat, a także jeżeli uchylenie orzeczenia naruszyłoby międzynarodowe zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej¹ (art. 1 pkt 2 lit. b oraz pkt 4 lit. b projektu w zakresie odpowiednio zmiany art. 89 § 4 oraz art. 115 § 2 ustawy o SN);

- doprecyzowanie przepisu określającego skład orzekający SN rozpoznającego skargę nadzwyczajną dotyczącą orzeczenia zapadłego w wyniku postępowania, w którego toku orzeczenie wydał Sąd Najwyższy (art. 1 pkt 3 projektu w zakresie zmiany art. 94 § 2 ustawy o SN); wprowadzenie procedury, zgodnie z którą to nie Minister Sprawiedliwości, lecz Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej będzie dokonywał mianowania asesorów sądowych; zmiana dotyczy zarówno przepisów regulujących mianowanie asesorów sądowych (art. 2 projektu w zakresie zmiany art. 106i i art. 106k usp oraz art. 4 projektu dotyczący zmiany ustawy o KRS), jak i przepisów regulujących procedurę poprzedzającą akt mianowania (art. 3 projektu w zakresie zmiany art. 33a i 33b ustawy KSSiP); zgodnie z proponowanymi zmianami Krajowa Rada Sądownictwa będzie mogła wyrazić sprzeciw wobec kandydata na stanowisko asesorskie na etapie procedury poprzedzającym mianowanie asesora sądowego przez Prezydenta RP; asesor sądowy pełniłby obowiązki sędziego od dnia objęcia stanowiska asesorskiego.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

¹ Sąd Najwyższy wydawałby jednak rozstrzygnięcie przewidziane w art. 91 ustawy o SN, jeżeli za jego wydaniem przemawiają zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.